

De wereld door een microscope

« There is no such thing as silence or empty space. There is always something to hear or something to see. In fact, try as we might to make a silence, we cannot. For certain engineering purposes, it is desirable to have as silent a situation as possible. Such a room is called an anechoic chamber, its walls made of special materials, a room without echoes. I entered one... and heard two sounds, one a high and one a low. When I described them to the engineer, he informed me that the high one was my nervous system and the low one was my blood circulation.”

John Cage, in “Silence”, 1961

De tekeningen en korte teksten van Gudny Rosa Ingimarsdottir ontstaan vanuit uiterst persoonlijke ervaringen, emoties en ontmoetingen. Deze vertrekpunten krijgen vorm in secure lijntekeningen en gevatte zinnen. Ze getuigen van een intimiteit die ons een doorkijk geeft op de gevoelswereld van de kunstenaar. Tegelijkertijd vertellen ze iets over universele gevoelens, over kwetsbaarheid, twijfel, menselijke relaties, verbale en niet-verbale communicatie. Ingimarsdottir's werk biedt tegelijk een wereldbeeld en een portret van elk individu. Net zoals de gevoelens van elk individu de perceptie van de wereld kleurt. Gudny Rosa Ingimarsdottir's tekeningen balanceren tussen dit micro- en macroniveau. Met zinnetjes als “Me too, I would like to save the world” zegt ze tegelijk iets over het eigen gevoel van hulpeloosheid en verwoordt ze de intentie van ons allen om een verschil te maken. Haar zinnen worden daarbij niet uitgeschreeuwd, de tekeningen zijn geen grote, expressionistische gestes. Integendeel, men vindt de zinnen in het klein met potlood op verloren plaatsen in ruimtes neergekrabbeld – alsof ze daar al altijd stonden maar nu net even de aandacht trekken. De tekeningen zijn gedetailleerde organische composities die uit het lege, papieren oppervlak ontstaan en er een strijd mee aangaan.

De houding die Ingimarsdottir ten overstaan van haar werk inneemt, vergelijk ik graag met deze van een chirurg. Een chirurg dringt volledig, als een machine, in zijn onderwerp (patiënt) door, ontleed deze inwendig waarbij er totaal geen afstand meer bestaat tussen onderzoeker en onderwerp. Via enkele diepe (pijnlijke) insnijdingen is de chirurg in staat om verborgen zaken bloot te leggen. Op gelijkaardige manier maakt Ingimarsdottir in haar tekeningen en met haar zinnen gedetailleerde uitsneden uit de realiteit - haar realiteit - vanuit een gericht zichtpunt en op een intense manier. De afstand met het onderwerp, zichzelf, verdwijnt haast volledig. Door het inzoomen brengt de kunstenares details op de voorgrond en verliest ze het totaalbeeld op de mens of de wereld als een organische eenheid. Door zich bloot te geven, geeft ze zin aan ontmoetingen en vluchtige indrukken. Doel van de chirurg is het helen van wonden en kwalen, het genezen van het inwendige lichaam. Het inwendige en de buitenkant van het lichaam worden in Ingimarsdottir's werk vaak tegenover elkaar geplaatst, het ik versus de anderen, het intieme versus het publieke. Ze heeft het over haar tong, vlees en ingewanden, over herinneringen op haar voorhoofd, mijmert over vluchtige aanrakingen en het gevangen zijn in de blik van de ander. Een zinnetje heeft het over ‘J’ai expérimenté des nouveaux sentiments à l’intérieur/extérieur. J’ai senti que mes organes intérieurs étaient vivants.’ In een groot aantal tekeningen dragen lijnpatronen herinneringen aan ingewanden, het zenuwstelsel of onze hersenen; aan de plaatsen waar externe indrukken verwerkt worden tot gevoelens. Toch dringt deze lezing zich niet op, tegelijk zijn de composities namelijk ook vormelijk interessant. In de tekeningen van Ingimarsdottir kan men zien hoe vormen op elkaar reageren, hoe motieven elkaar beantwoorden, domineren of opslorpen. Vormen worden aan elkaar vastgeketend en gestapeld, ze houden elkaar in evenwicht en creëren zo een spanning.

Aangezien de meeste tekeningen op het eerste gezicht gemakkelijk als 'mooi' kunnen bestempeld worden, krijgt de kijker een grote verantwoordelijkheid toebedeeld. Pas wanneer de kijker tijd in de tekeningen investeert, krijgt hij er vat op. Alsof er pas na zorgvuldig kijken en ontleden een ademzucht door geblazen wordt die ze tot leven wekt. Het persoonlijke landschap dat zich dan onthult, biedt een reflectie op indrukken, beelden of gevoelens zoals we die allen kennen.

Het alterneren tussen het kleine en het grootse gebeurt eveneens in de schaal die in de werken gebruikt wordt. Ook al is ons oog geneigd om de tekeningen als kleine composities te benaderen, toch hebben ze tegelijk iets megalomaan, als zijn het fragmenten van de Big Bang. Vergelijk het met explosies van vuurwerk bekeken door de lens van een microscoop.

De tekeningen ontstaan vanuit een persoonlijk, meestal vluchtig, gevoel dat door Ingimarsdottir vertaald wordt in specifieke vorm. In het tekenproces laadt ze de vormen voorzichtig met betekenis op. De kleine zinnestjes staan verloren op immens witte muren. Ook haar tekenvellen zijn eerder leeg dan vol. Waterdruppels die opdrogen, fragmenten uit ouder werk, patronen, motieven en kleuren worden met elkaar gecombineerd tot de juiste intensiteit verkregen wordt. Naast de lijn van het penseel of de borstel hanteert Ingimarsdottir ook lijm, lak, naald en draad om vormen met elkaar te verbinden of op het papier te hechten. Haar werkwijze is als een chirurgische ingreep, die voorzichtig en met de juiste instrumenten een minimale dissectie op het papier uitvoert en zo haar gevoelens moduleert. De vormen zijn deels doorschijnend, de lijnen zijn zo fijn als mogelijk, witte en roze tonen primeren, organische vormen draaien in zichzelf weg. De leegte onder de vormen en tussen de lijnen geven de composities een stilte die ons toelaat te focussen. John Cage heeft het in zijn essay 'Stilte' over de onmogelijkheid om stilte te creëren. Het dichtst bij dat we bij stilte kunnen komen, is volgens hem het horen van ons eigen lichaam. Van een gelijkaardige stilte die zich op het inwendige richt, zijn de zinnestjes en tekeningen van Ingimarsdottir doordrongen. In de zinnen gebruikt ze taal maar geeft ze tegelijk de limieten van taal als communicatiemiddel aan. Ze wil stiltes oproepen en probeert te zeggen wat ze verzwijgt. Deze terughoudendheid geeft het werk van Gudny Rosa Ingimarsdottir een kracht die tegelijk persoonlijk en universeel is, een delicate kracht vol leegte en twijfel.

- Eva Wittocx, kunsthistoricus, curator en auteur (BE)